LAUSUNTO PERUSTUSLAKIVALIOKUNNALLE

Asia:
- HE 108/2022 vp hallituksen esitys eduskunnalle kirkkolaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Perustuslakivaliokunta on pyytänyt minulta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä 108/2022 vp. Esitän perustuslakivaliokunnalle lausuntonani kunnioittavasti seuraavaa:

1. Yleistä

Hallituksen esitys pitää sisällään perustuslain 10.1 §:ssä säädetyn henkilötietojen suojan kannalta merkityksellisiä ehdotuksia säännöksiksi uuteen kirkkolakiin. Niin ikään sääntely on merkityksellinen perustuslain 12.2 §:ssä säädetyn asiakirjajulkisuuden kannalta katsottuna. Evankelis-luterilainen kirkko käyttää julkista valtaa ja veroperusteisesti kerättyjä julkisia varoja, jolloin myös asiakirjajulkisuus on olennainen asia perustuslain 12.1 §:ssä tarkoitetun sananvapauden toteuttamiseksi. Ehdotuksella on myös merkitystä perustuslain 124 §:n kannalta katsottuna, koska evankelis-luterilainen kirkko hoitaa tehtäviä, jotka lähtökohtaisesti kuuluvat valtion viranomaiselle, kuten avioliittoon vihkimisen, nimenantamiseen liittyvät toimet sekä hautaustoimen tehtäviä sekä muita Väestötietojärjestelmän ylläpitoon liittyviä tehtäviä.

Evankelis-luterilainen kirkko on julkisyhteisö. Lausuttavana olevassa hallituksen esityksessä evankelis-luterilaisen kirkon elimet ovat kirkollisia viranomaisia. Perustuslaissa ei ole säädetty viranomaisen määritelmästä eikä evankelis-luterilainen kirkko ole hallinnon yleislakien määritelmienkään mukaan viranomainen. Viranomaisasema perustuu kirkkolaissa säädettyyn. Selvää on, että osa evankelis-luterilaisen kirkon tehtävistä on sellaisia, että ne kuuluvat perustuslain 2.3 §:ssä tarkoitetun julkisen vallan käytön piiriin ja että toiminta on mainitussa momentissa tarkoitettua julkista toimintaa, jossa on tarkoin noudatettava lakia.

2. Kirkkolain sääntelyn suhde muuhun lainsäädäntöön

Kirkkolaissa on omaksuttu tapa viitata kirkon hallinnossa sovellettaviin säädöksiin tai tehdä poikkeuksia esimerkiksi hallinnon yleislainsäädäntöön. Sama koskee myös Euroopan unionin lainsäädännön soveltamista evankelis-luterilaiseen kirkkoon esimerkiksi tilanteissa, joissa unionin säädöstä sovelletaan suoraan unionin asetuksessa tai direktiivissä edellytetyllä tavalla laajasti julkiseen hallintoon (julkisen sektorin elimiin). Evankelis-luterilaisen kirkon asema suhteessa EU-oikeudelliseen julkisen sektorin elimen käsitteeseen (valtion viranomaiset, alue- tai paikallisviranomaiset, julkisoikeudelliset laitokset) on epäselvä, joten tässä suhteessa sääntelyn soveltamiseen kirkkoon sisältyy myös kansallista liikkumavaraa. Tältä osin kysymys ei ole valtiosääntöisestä ongelmasta ja perustuslakivaliokunnan valtiosääntöisiin tehtäviin ei kuulu kansallisen täytäntöönpanosääntelyn arviointi EU:n aineellisen lainsäädännön kannalta (ks. esim. PeVL 23/2022 vp, PeVL 12/2019 vp, PeVL 31/2017 vp). *Sinällään valtiosääntöisenäkin kysymyksenä nousee esiin sen arvioiminen, mistä asioista kirkkolaissa voidaan säätää "järjestysmuodosta ja hallinnosta", kun kysymys on julkisyhteisöjä laajasti koskevasta kansallisesta tai unionin sääntelystä.*

Kokonaisuudessaan problematiikka palautuu siihen kysymykseen, mistä asioista voidaan säätää kirkkolaissa ja missä asioissa evankelis-luterilaisella kirkolla on aloiteoikeus. Perustuslakivaliokunta on todennut aiemmin, että "ottaen huomioon eduskunnan asemaa koskevien valtiosääntöperiaatteiden painoarvon perustuslain 76 §:n ilmaisua poikkeuksen asiallisesta alasta (kirkon järjestysmuoto ja hallinto) on perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan välttämätöntä tulkita suppeasti. Kirkkolain erityisen säätämisjärjestyksen piiriin voidaan siten lukea ainoastaan ne asiat, joihin perustuslain 76 §:n 1 momentin säännös nimenomaisesti viittaa".

Esimerkiksi voimassa olevassa kirkkolain 24 luvun 8 a §:n ja 25 luvun 5 a §:n viitataan vuoden 2016 lopussa kumottuun lakiin julkisista hankinnoista (348/2007, vanha hankintalaki). Uuden julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, uusi hankintalaki) 173.4 §:n mukaan, jos muualla lainsäädännössä viitataan vanhaan hankintalakiin, sen asemesta sovelletaan tätä lakia. Sääntely tarkoittaa sitä, että ilman evankelis-luterilaisen kirkon myötävaikutustakin uusi hankintalaki on tullut sovellettavaksi kirkon hankintatoimeen. Toisaalta eduskunnan säätämässä uudessa hankintalaissa on säädetty, että lain soveltamisesta evankelis-luterilaisen kirkon toimintaan säädetään kirkkolaissa, jolloin hankintalaissa on säädettynä, että kirkkolaki on se säädös, jonka perusteella hankintalakia sovelletaan evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Nyt lausuttavana olevassa kirkkolain 10 luvun 2 § sisältää hankinta-asioiden soveltamista koskevan säännöksen, jonka perusteella hankinta-asioihin sovelletaan uutta hankintalakia sekä lisäksi 12 luvun 8 §:ssä oikeusturvakeinoista, joista mainitun pykälän 1 momentissa on soveltamista koskeva säännös, jossa myös viitataan uuden hankintalain oikeusturvakeinoihin, jotka tosin tulevat sovellettavaksi jo 10 luvun 2 §:nkin perusteella. *Epäselväksi omaksutussa sääntelyssä jää, millä perusteella laajasti julkisyhteisöihin ja julkisilla varoilla toimiviin EU-oikeudellisiin julkisoikeudellisiin laitoksiin sovellettava sääntely kuuluu kirkkolain alaan järjestysmuotoa ja hallintoa koskevana asiana. Merkitystä on myös sillä, että evankelis-luterilaisen kirkon hankintayksiköistä on säädetty uuden hankintalain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa, jolloin hankintalaki sisältää jo evankelis-luterilaisen kirkon hallinnon järjestämistä koskevan sääntelyn siitä, miten kirkko jakautuu hankintayksiköihin ja järjestää hankintatoimintansa.*

Lausuttavana olevan kirkkolakiehdotuksen 10 luvun 1 §:n mukaan hallintoasiassa noudatettavaan menettelyyn sovelletaan hallintolakia (434/2003) ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003), jollei tässä laissa toisin säädetä. Lisäksi kirkkolaissa on eri puolella sääntelyä, jossa säädetään hallintolain ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain soveltamisesta uudelleen, kuten saman luvun 24 §:ssä tiedoksiannossa noudatettavasta menettelystä. *Kirkossa noudatettavan hallintomenettelyn sääntely on varsin sekavasti järjestetty kirkkolakiehdotuksessa ja siinä omaksutussa toisen säädöksen soveltamista koskevissa säännöksissä sekä niistä tehtävistä poikkeuksista. Koska hallintomenettelyssä on kysymys perustuslain 21 §:n täytäntöönpanosta, on siinä kysymys myös perusoikeussidonnaisesta sääntelystä*. Perustuslakivaliokunta on korostanut lausuntokäytännössä, että sääntelyn selkeyteen on syytä kiinnittää erityistä huomiota perusoikeuskytkentäisessä sääntelyssä, joka koskee luonnollisia henkilöitä heidän tavanomaiseen elämäänsä kuuluvissa toiminnoissa (ks. esim. PeVL 4/2021 vp ja siinä viitatut).

Unionin lainsäädännön kansallista erillistä implementointia sisältyy muun muassa digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annettuun lakiin (306/2019), jolla on implementoitu nk. saavutettavuusdirektiivi (EU) 2016/2102 sekä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annettuun lakiin (906/2019, tiedonhallintalaki), joka sisältää nk. avoimen datan direktiivin (EU) 2019/1024 implementointia varten annettua sääntelyä. Esimerkiksi nyt lausuttavana olevassa 1. lakiehdotuksessa ehdotetaan säädettäväksi tietyiltä osin tiedonhallintalain soveltamisesta evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Lakiehdotuksen mukaan tiedonhallintalakia sovellettaisiin pääosin kirkon viranomaisten toimintaan. Kuitenkaan ehdotuksen mukaan sovellettavaksi eivät tulisi 19.2 § eivätkä 24 a § ja 24 b §, jotka on säädetty nk. avoimen datan tai sitä edeltäneen PSI-direktiivin implementoimiseksi. Hallituksen esityksestä ei ilmene, millä perusteella direktiivistä johtuvaa sääntelyä ei sovelleta evankelis-luterilaiseen kirkkoon.

Toisaalta nurinkurista ovat tilanteet, joissa kirkkolaissa viitattuihin lakeihin tehdään olennaisia muutoksia, mutta tällöin niitä ei tehdä kirkon myötävaikutuksella tai aloitteesta, jos säädöstä ei kokonaan uudisteta. Tällöin evankelis-luterilainen kirkko osallistuu niiden valmisteluun, kuten muutkin sääntelykohteen sidosryhmät mm. antamalla lausuntoja. Sääntelymallin ongelmatiikka näkyy muun muassa tiedonhallintalain soveltamisessa. Tiedonhallintalaki tuli voimaan 1.1.2020 ja samalla kumottiin julkisuuslain 18 §:ssä ollut hyvää tiedonhallintatapaa koskeva sääntely. Tiedonhallintalaissa on säädetty omaksutun yleisen sääntelymallin mukaisesti, että tiedonhallinnasta evankelis-luterilaisen kirkossa säädetään kirkkolaissa. Käytännössä kirkkoa ei ole koskenut laissa säädettynä tiedonhallinnan sääntely

vuoden 2020 alkaen, koska tiedonhallintaa koskevan sääntelyn soveltamisesta ei ole säädetty toistaiseksi kirkkolaissa. Nyt lausuttavassa kirkkolakiehdotuksessa sinällään ehdotetaan tiedonhallintalain soveltamisesta tarpeellisin osin edellä esitettyjä puutteita lukuun ottamatta.

3. Arkaluonteisten tietojen käsittelyä koskevat edellytykset

Hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen 8 luvun 2 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi tietosuoja-asetuksessa tarkoitettujen erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittelystä siltä osin kuin se on asetuksen kansallisen liikkumavaran puitteissa mahdollista. Säännöksen perusteluissa viitataan erityisiin henkilötietoryhmiin, *mutta myös laajemmin arkaluonteisten tietojen käsittelyyn diakoniatyössä.*

Sääntely kohdistuu yksityiselämän suojaan ydinalueeseen henkilötietojen käsittelyssä (PeVL 37/2013 vp). Tämän johdosta esimerkiksi tällaisia tietoja sisältävien rekisterien perustamista on arvioitava perusoikeuksien rajoitusedellytysten, erityisesti rajoitusten hyväksyttävyyden ja oikeasuhtaisuuden, kannalta (PeVL 29/2016 vp). Edelleen perustuslakivaliokunnan mukaan arkaluonteisten tietojen käsittely on syytä rajata täsmällisillä ja tarkkarajaisilla säännöksillä vain välttämättömään (ks. esim. PeVL 55/2022 vp, PeVL 3/2017 vp). Tällaista rajausta on valiokunnan käytännössä pidetty säätämisjärjestyskysymyksenä (ks. esim. PeVL 15/2018 vp).

Kirkkolakiehdotuksen 8 luvun 2 §:ssä kyllä ehdotetaan rajattavaksi erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittely välttämättömään. Ehdotuksesta ei kuitenkaan ilmene täsmällisesti, mitä ovat nämä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvat tiedot, joita voidaan käsitellä evankelis-luterilaisen kirkon toiminnassa. Lisäksi käyttötarkoituksissa viitataan täsmällisesti kirkonkirjoissa oleviin tietoihin, mutta esimerkiksi diakoniatyössä tapahtuva käsittelytarkoitus on jätetty epämääräiseen viittaukseen saman luvun 1 §:ään, jossa puolestaan ehdotetaan säädettäväksi muun ohella diakoniatyöhön sovellettavista säädöksistä. *Ehdotus ei siten ole nähdäkseni täsmällinen ja tarkkarajainen, koska pelkästään välttämättömyysedellytys ei rajoita kuin muodollisesti mahdollisuuksia käsitellä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja tai arkaluonteisia tietoja sekä käyttötarkoituksetkin jäävät osin avoimeksi.*

Ehdotuksen ongelmatiikkaa lisää se, että kirkonkirjoihin sisältyy paitsi tietosuoja-asetuksen tarkoittamia erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja, mutta myös valtiosääntöisesti arvioiden arkaluonteisia tietoja. Lakiehdotuksessa tarkoitettuihin kirkonkirjoihin sisältyy luonnollisesti uskonnallista vakaumusta koskeva tieto, mutta niihin voi sisältyä esimerkiksi merkintöjä sairauksista, huostaanottopäätöksistä, huoltopäätöksistä ja huoltosopimuksista, viittauksia rikosrekisterissä oleviin merkintöihin sekä merkintöjä kirkkoon kuulumisesta, kasteesta, rippikoulusta, konfirmaatiosta ja poliittisista taustoista (KHO 16.11.2010 t. 3262). Edelleen myös diakoniatyössä käsitellään muun muassa sosiaalihuollon asiakkuuteen tai mahdollisesti henkilön maksuvaikeuksiin liittyviä tietoja ja lisäksi diakoniatyö itsessään rinnastuu sisällöllisesti monin osin sosiaalihuollon palveluihin tai sisältää suoraan terveydenhuollon palveluja. Siten valtiosääntöisesti arvioiden hallituksen esityksessä ehdotetaan sääntelyä, jossa säädettäisiin erityisiin henkilötietoryhmiä laajemmin arkaluonteisten tietojen käsittelystä (PeVL 1/2018 vp, PeVL 14/2018 vp ja PeVL 15/2018 vp), johon kuuluu muun muassa arkaluonteiset sosiaalihuollon asiakastiedot sekä eräät taloudellista käyttäytymistä koskevat tiedot (maksutiedot) (PeVL 15/2018 vp, PeVL 17/2018 vp, PeVL 48/2018 vp ja PeVL 36/2020 vp) esimerkiksi kirkon myöntäessä avustuksia.

Hallituksen esityksen 1. lakiehdotus ei sisällä tarkempaa sääntelyä siitä, mitä diakoniatyöllä varsinaisesti tarkoitetaan tai mitä tietoja diakoniatyössä käsitellään. Hallituksen esityksen perustelut sisältävät kuitenkin kuvauksen siitä, mitä tietoja diakoniatyössä pääasiallisesti käsitellään. Kirkkolakiehdotuksen 3 luvun 1 §:ssä säädetään seurakunnan erääksi tehtäväksi huolehtia diakoniasta ilman minkäänlaista tarkempaa tehtävämääritelmää. Perustuslakivaliokunta on todennut aiemmin, että tuolloin lausuttavana olleessa kirkkolakiehdotuksessa ei määritelty tarkemmin, mitä diakonialla tarkoitetaan (PeVL 4/2020 vp). Lakiehdotuksen 10 luvun 4.1 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi diakonityötä koskevat asiakirjat salassa pidettäviksi. *Koska diakoniatyön sisältöä ei ole määritelty*

laissa, jää myös salassapitosäännöksen soveltaminen jossain määrin avoimeksi, joskin ehdotettava sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojen sääntely sisältää myös salassapitovelvoitteita. Perustuslakivaliokunta on aiemmassa lausunnossaan todennut, että diakoniatyö rinnastuu valiokunnan mielestä osin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamiseen (PeVL 4/2020 vp). Osin tätä ongelmatiikkaa on pyritty ratkaisemaan lakiehdotuksen 8 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdassa, jossa säädettäisiin siitä, että diakoniatyössä tapahtuvaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 11 ja 13 §:ää ja 3 lukua, sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annettua lakia (254/2015) sekä potilaan asemasta ja oikeudesta annetun lain (785/1992) 12 ja 13 §:ää. *Kuitenkin epäselväksi tässäkin sääntelyehdotuksessa jää, miten diakoniatyössä käsiteltävät tiedot rinnastuvat sosiaalihuollon asiakastietoihin ja terveydenhuollon potilastietoihin, koska diakoniatyön tehtäviä tai diakoniatyössä käsiteltäviä tietoja ei ole määritelty ehdotetussa 1. lakiehdotuksessa.*

Eduskunnan käsittelyssä on hallituksen esitys 246/2022 vp, josta perustuslakivaliokunta on antanut hiljattain lausunnon (PeVL 89/2022 vp). Mainitun hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksessa ehdotetaan kumottavaksi sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annettu laki (254/2015), puolestaan 2. lakiehdotuksessa sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettu lain (812/2000) 11 §, 13.2 § ja 3 luku sekä 3. lakiehdotuksessa kumottavaksi potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 12 ja 13 §. *Mikäli eduskunta hyväksyy hallituksen esityksen 246/2022 vp ehdotetut lakiehdotukset, johtaa tämä tilanteeseen, jossa kirkkolaissa nyt ehdotetut sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojen käsittelyä koskevat säännökset diakoniatyössä perustuisivat kumottuun lainsäädäntöön*. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että evenkelis-luterilaisen kirkon tulisi valmistella pikaisesti sääntely, jonka perusteella diakoniatyöhön sovellettaisiin sosiaalihuollon asiakastietojen ja terveydenhuollon potilastietojen käsittelyä koskevaa ajantasaista sääntelyä. Samassa yhteydessä olisi tarpeen myös täsmentää diakoniatyön tehtävä- ja käsittelyperustesääntelyä. *Selvää on, että diakoniatyössä muodostuvat tiedot ovat rinnasteisia sosiaalihuollon asiakastiedoille, vaikka ne eivät ole sosiaalihuollon asiakastietoja. Siten diakonityössä muodostuvat tiedot/asiakirjat ovat ilmeisen selvästi valtiosääntöisesti arvioiden arkaluonteisia tietoja, joiden käsittely tulisi rajata välttämättömään riittävän täsmällisillä ja tarkkarajaisilla säännöksillä.*

4. Säilytysaikoja ja arkistointia koskeva sääntely

Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen käytännön mukaisesti erityisesti arkaluonteisten henkilötietojen säilytysajoista tulisi säätää laissa (esim. PeVL 55/2022 vp). Valiokunta on painottanut erityisesti arkaluonteisten tietojen säilytysajan rajaamista siihen, mikä on välttämätöntä sen tavoitteen saavuttamiseksi, jonka vuoksi tiedot on järjestelmään tallennettu (ks. esim. PeVL 31/2017 vp). Valiokunta on muun muassa pitänyt viiden vuoden säilytysaikaa arkaluonteisten tietojen osalta pitkänä (PeVL 51/2018 vp). Hallituksen esitys ei sisällä kuin osittain säilytysaikoja koskevaa sääntelyä. *Hallituksen esityksen 1. lakiehdotus ei sisällä diakoniatyön tietojen säilytysaikasääntelyä. Vaikka diakoniatyöhön ehdotetaan sovellettavaksi esimerkiksi sosiaalihuollon asiakasasiakirjalakia, joka sisältää säilytysaikasääntelyä, ei mainitun lain säilytysaikasääntelyä voida soveltaa sellaisenaan diakoniatyössä muodostuvien asiakirjojen säilyttämiseen.*

Hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen mukaan 8 luvun 14 §:n 1 momentin mukaan kirkonkirjat säilytetään pysyvästi, jollei kirkkohallitus 13 §:n 1 momentin nojalla erikseen tiettyjen tietojen tai asiakirjojen osalta toisin määrää. Ehdotus tarkoittaa sitä, että kirkon jäsenrekisterin tiedot säilytetään alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa pysyvästi. Perustuslakivaliokunnan mukaan tietojen pysyvä säilyttäminen ei ole henkilötietojen suojan mukaista, ellei siihen ole tietojärjestelmän luonteeseen tai tarkoitukseen liittyviä perusteita. Pysyvää säilyttämistä puoltaa se, että tiedot ovat osin muuttumattomia tai hitaasti muuttuvia eikä niitä päivitetä pelkän ajan kulumisen vuoksi, ja niiden pysyvä säilyttäminen on tarpeellista tehtävien hoitamiseksi (PeVL 54/2010 vp). Valiokunnan käytännön mukaan laajamittainen, erittelemätön, pitkäaikainen ja rajoittamaton tietojen säilyttäminen yhdistettynä viranomaisten erittelemättömään ja rajoittamattomaan pääsyyn näihin tietoihin on valtiosääntöisesti ongelmallinen suhteessa yksityiselämän suojan ja henkilötietojen suojan perusoikeuksien kanssa (PeVL 20/2016 vp,

PeVL 18/2014 vp). *Lakiehdotuksen perusteluissa on esitetty asianmukaiset perusteet sille, miksi tietoja säilytetään pysyvästi. Kirkonkirjoilla ja jäsenrekisteritiedoilla voi olla pitkänkin ajan kuluttua merkitystä yksilöiden oikeuksien toteuttamiselle, jopa vaalikelpoisuuteen (KHO 2015:148). Pysyvälle säilyttämiselle on siten perusteensa.*

Lakiehdotuksen 10 luvun 7.2 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi siitä, että Kirkkohallitus määrää, mitkä kirkollisen viranomaisen asiakirjat on säilytettävä pysyvästi. *Koska kirkollisen viranomaisen asiakirjatkin voivat sisältää arkaluonteisia tietoja (pelkkä tieto uskollisesta vakaumuksesta on arkaluonteinen tieto/erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluva tieto), tulisi pysyvästä säilyttämisestä tältäkin osin säätää laissa*. Toisaalta 7 § koskee arkistotoimea, jolloin tässä yhteydessä pysyvällä säilyttämisellä ilmeisesti kuitenkin tarkoitetaan arkistointia sen jälkeen, kun asiakirjojen säilytysaika on päättynyt. Perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön, oikeuskäytännön (KHO 2017:34) ja EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen perusteella säilyttäminen pysyvästi alkuperäiseen tarkoitukseen on eri asia kuin säilyttäminen arkistokäyttötarkoituksessa pysyvästi. *Sääntelyssä tulisi olla selkeästi ilmaistuna, milloin kysymys on arkistoinnista päättämisestä (PeVL 1/2020 vp). Tietosuoja-asetuksen perusteella rekisterinpitäjän on määriteltävä säilytysajat tai säilytysajoista voidaan säätää laissa. Säilytysajan päättymisen jälkeen tiedot on tuhottava tai siirrettävä arkistoon. Tästä on säädetty myös julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa (906/2019). Rekisteröityjen oikeuksien kannalta merkityksellistä on sillä, milloin käsittelyperuste muuttuu arkistokäyttötarkoitukseksi, koska tietosuojalain nojalla rekisteröidyn oikeuksia voidaan rajoittaa arkistoituihin henkilötietoihin.*

Lakiehdotuksen 8 luvun 14 §:ssä on viitattu ”arkistolaitokseen”, jota ei ole kuitenkaan viranomaisena tai organisaationa olemassa (PeVL 1/2020 vp). *Lakiehdotuksessa mainittu arkistolaitos tarkoittaa Kansallisarkistosta annetun lain (1145/2016) 1.1 §:ssä säädettyä Kansallisarkistoa, joka on valtion virasto.*

Vantaalla 31.1.2023

Tomi Voutilainen
julkisoikeuden professori, dosentti